

føre en Forbedring, hvorved Undervisningen udvides. Jeg ved naturligvis godt, at Indførelse af Hverdagsundervisning paa Landet vilde kræve maaske ret store pekuniære Ofre, men Spørgsmaalet er, om denne Sag ikke er de Ofre værd. For øvrigt vilde Ofrene ikke blive saa overordentlig store eller uoverkommelige, i alt Fald ikke større, end at Stat og Kommune meget godt i Fællesskab havde Raad til at løse denne Opgave. Jeg vil tillade mig at henlede den højtærede Ministers og det kommende Udvalgs Opmærksomhed paa denne Sag.

En anden Opgave, som jeg ogsaa synes snart trænger til at løses ved Lov, er den, at Kommunerne og Staten i Fællesskab langt mere, end det hidtil har været Tilfældet, tog sig af Fortsættelsesundervisningen, den konfirmerede Ungdoms Undervisning. Jeg kan her henvise til Københavns Kommune, som i en Aarrække har gennemført Fortsættelsesundervisning for den konfirmerede Ungdom, en Undervisning, som optager flere og flere Fag i sig og samler flere og flere Elever, men som naturligvis ogsaa kræver større Tilskud. Jeg tror, at Tilskuddet fra Københavns Kommune til den Side af Skolesagen i Øjeblikket er 30,000 Kr. aarligt. Her er aabenbart et vigtigt Punkt. Hvis det, som Folkeskolen har lært Børnene, virkelig skal bære Frugt og fæstnes, kan man ikke slippe Ungdommen ved Udgangen af Skolen. Man maa derimod drage Omsorg for, at Børnene kunne dels vedligeholde, dels udvide og fæstne de Kundskaber, de have faaet i Folkeskolen. Jeg skal dernæst nævne et tredje Spørgsmaal. Tilsynet med Skolen. Her leve vi endnu paa de gamle Tanker fra 1814, at Skolen er underlagt Kirken, at det er Kirkens Mænd eller Præsterne, der skulle føre Tilsynet med Skolen. Dette er af mange Grunde meget uheldigt. Præsternes Hovedvirksomhed og Hovedinteresse kan selvfølgelig ikke være Skolen. De have Kirken som deres Hovedinteresse, og det er naturligt, at Kirken faar den største Del af deres Tid og Kræfter. Skolen maa for dem blive en Biting, og dertil kommer endvidere, at man heller ikke kan sige om mange af vore Præster, at de i Virkeligheden have Forstand paa det, de ere satte til at have Overledelsen af. En ung Teolog, som maaske aldrig har undervist i en Folkeskole eller været Elev der, er ikke den rette Mand til at være overordnet Leder og tilsynsførende ved Folkeskolen. Jeg synes, det her maa kræves, at Folkeskolen

fik sine egne virkelig pædagogisk uddannede Tilsynsmænd, der havde praktisk Erfaring med Hensyn til det, der her er Tale om. Der er sikkert ikke ret mange Lærere i vort Land, der ikke mene, at her er Tiden moden, ja, den er endog overmoden, saa at det ikke længere kan gaa som hidtil, men at man bør se at indføre et andet Tilsyn med Skolen. Det er ikke en af de Reformers, der ville koste saa overordentlig meget. Der vil kunne blive Tale om at oprette nogle ny Embeder, men det vil ikke andrage nogen stor aarlig Udgift, og det vilde være til uhyre Gavn for Folkeskolen.

Jeg skal omtale endnu en Tanke, men det er desværre haabløst at tænke paa Gennemførelsen deraf i disse høj-kirkelige Tider. Det er Religionsundervisningens Fjernelse fra Skolerne, at vi gjorde dem konfessionsløse. Det vilde jeg anse for et uhyre stort Fremskridt. Da Skoleloven var til Forhandling her i Rigsdagen i Slutningen af 90'erne, fremsatte jeg den samme Tanke, men jeg dristede mig ikke til den Gang at stille noget Ændringsforslag, som gik ud paa at gøre Folkeskolen konfessionsløs. Det højeste, jeg den Gang dristede mig til, var at foreslaa en Ændring, hvorved Befolkningen blev stillet frit med Hensyn til, om den vilde lade sine Børn deltage i Religionsundervisningen eller ej, og hvorved det forlangtes, at Religionstimen blev lagt som en Ydertime, som første eller sidste Time, saa at Børnene uden Gêne kunde deltage i denne Undervisning, hvis Forældrene ønskede det, eller i modsat Fald lade være.

Jeg skal kun nævne et Spørgsmaal til, som jeg meget kunde ønske at se løst paa denne Lov, og det er Spørgsmaalet om Skolebespisning. Den højtærede Minister har jo faaet vedtaget en Lov, som handler om dette Emne; dog, det er en Lov, som slot har den Fejl, at der ikke er Mad i den — ellers er det en meget god Lov —, den indeholder saa godt som ingen Mad til Børnene. Dette Spørgsmaal er paa ingen Maade løst ved den Lov, den højtærede Minister har faaet gennemført. Dette Spørgsmaal trænger fremdeles til Løsning, og der vil jeg spørge det ærede Medlem for Langeland (Guldbrandsen), om han, naar han møder en Flok sultne Skolebørn, heller ikke mener, at Tiden er moden til at gøre noget for at mætte dem. Jeg tror, det gaar paa dette Punkt, som paa de andre, jeg har nævnt, at naar man spørger Befolkningen om, hvad den ønsker paa dette Omraade, vil den svare, at det